

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D.,
ve věci

žalobkyně: **Š. Ch.**, narozená X
bytem X

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 7. 2021, č. j. X, o invalidním důchodu,
takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 15. 7. 2021, č. j. X, kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 4. 2021, č. j. X. Uvedeným rozhodnutím ze dne 9. 4. 2021 zamítla žalovaná žalobkyni žádost

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 16. 3. 2021 není žalobkyně invalidní, neboť pokles její pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činil 20 %.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně uvedla, že nesouhlasí s hodnocením jejího zdravotního stavu, neboť je v rozporu s lékařskými nálezy odborných lékařů, zejména s Ústavem chirurgie ruky a plastické chirurgie Vysoké nad Jizerou ze dne 16. 12. 2020 a 17. 2. 2021. Žalobkyně upozornila na odlišné posouzení jejího zdravotního stavu v rámci námitkového řízení a navýšení o 10 procentních bodů. Žalobkyně je přesvědčena, že závěr žalovaného byl učiněn bez podrobnějšího zkoumání jejího zdravotního stavu, posouzení lékařských zpráv a bez přizvání žalobkyně k jednání. Žalobkyně se domnívala, že rozdílnost v posouzení jejího zdravotního stavu odůvodňuje závěr, že by se mohlo jednat o invaliditu, k čemuž v obou řízeních nebylo přihlédnuto. Vzhledem k odlišnosti posudků je dle žalobkyně vhodné vyžádat si odborné vyjádření či znalecký posudek, kterým by bylo jednoznačně určeno, zda se jedná o invaliditu dle vyhlášky č. 359/2009, kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Podle žalobkyně nebylo přihlédnuto k § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Žalobkyně poukázala, že z lékařských zpráv vyplývá, že dne 22. 3. 2020 utrpěla úraz prstu pravé ruky, který jí ztížil život. Dodala, že ani po léčení na traumatologii a absolvování rehabilitace nedošlo ke zlepšení zdravotního stavu a stále přetrvává omezení rozsahu pohybu. Žalobkyně dále uvedla, že ze zprávy ze dne 17. 2. 2021 a ze dne 19. 5. 2021 vyplývá, že zdravotní stav žalobkyně je beze změny a v poslední lékařské zprávě ze dne 10. 9. 2021 je uvedeno, že hlavním problémem je chaotický pohyb prsty celé ruky a bolestivé klouby, se závěrem, že poškození úchopné funkce pravé ruky může mít dlouhého trvání. Žalobkyně by charakterizovala její zdravotní stav jako dlouhodobě nepříznivý, který zcela odpovídá invaliditě a měl by být hodnocen podle kapitoly XV., oddílu B, položky 5c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, s poklesem pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Žalobkyně uzavřela, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, což spatřovala zejména v odlišnosti posouzení zdravotního stavu a bez přihlédnutí k poslední lékařské zprávě ze dne 10. 9. 2021. Závěrem žalobkyně upozornila na porušení § 39 zákona o důchodovém pojištění a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Vyjádření žalované

3. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě uvedla, že nepovažuje námitky za důvodné. Dále uvedla, že žalobou odkazované lékařské zprávy byly při posouzení zdravotního stavu žalobkyně zohledněny, s výjimkou lékařské zprávy ze dne 10. 9. 2021, neboť se vychází ze zdravotního stavu, jaký měla žalobkyně v době rozhodování žalované, tj. ke dni 15. 7. 2021 a nelze přihlédnout k případným změnám zdravotního stavu po vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaná zdůraznila, že pouze lékařům z oboru posudkového lékařství přísluší, aby určovali dopad diagnostických onemocnění a zdravotních komplikací na konkrétního jedince. Žalovaná nesouhlasila ani s namítaným nepřizváním k jednání a odkázala na § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění. K nárokovanému zhodnocení dle

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

§ 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity žalovaná uvedla, že z vyhlášky nevyplývá automatická povinnost aplikace, ale i přesto došlo k vyčerpání přípustného maxima. Závěrem žalovaná uvedla, že další zodpovězení sporovaných otázek záleží na dovolávaném přezkumu a komisionálním posudku.

Ústní jednání

4. Žalobkyně se k nařízenému ústnímu jednání nedostavila, ač byla řádně předvolána, proto soud ve smyslu § 49 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) ve věci jednal a rozhodl v nepřítomnosti žalobkyně.
5. Pověřená pracovnice žalované při jednání soudu odkázala na vyjádření v žalobě ze dne 2. 11. 2021 a po provedeném dokazování uvedla, že posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí shledává úplným, objektivním a přesvědčivým. S ohledem na tento posudek pak navrhla zamítnutí žaloby, náhradu nákladů řízení nežádala.
6. Soud ve věci provedl dokazování protokolem z jednání Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 5. 1. 2022 a dále posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 5. 1. 2022.

Posouzení věci soudem

7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
8. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování zdravotním posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 5. 1. 2022, který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékařky MUDr. D. H. pověřené vypracováním posudku pro Českou správu sociálního zabezpečení, Lékařská posudková služba, která při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti dne 13. 7. 2021 posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k odlišnému závěru než je předchozí závěr posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 16. 3. 2021 MUDr. P. O. CSc. Lékařka dne 13. 7. 2021 dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., oddíl B, položce 5b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti o 20 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvýšila o 10 %, celkově činila 30 %. Kdežto posudkový lékař v posudku ze dne 16. 3. 2021 dospěl k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., oddílu B, položce 4 přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti o 20 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky nemění.

10. Rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu bylo omezení hybnosti dominantní pravé ruky. Přestože posudková lékařka v posudku ze dne 13. 7. 2021 určila odlišnou míru poklesu pracovní schopnosti o 10 %, žalobkyně i přesto nesplnila podmínku invalidity ani I. stupně dle zákona o důchodovém pojištění, a to minimálně 35% míru poklesu pracovní schopnosti.
11. Podle ustanovení § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
12. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
13. Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,
 - a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
 - b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
 - c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
 - d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
 - e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
 - f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
14. Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.
15. Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.
16. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice (srov. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně splňovala ke dni

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

15. 7. 2021, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity alespoň I. stupně, tj. zda nastal pokles její pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

17. Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 13. 7. 2021, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobkyně, dále také posoudila pokles její pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobkyně.
18. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 5. 1. 2022. Žalobkyně jednání komise byla přítomna. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc a spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem pak komise dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně ke dni 15. 7. 2021 byl 30 %, což neodpovídá ani invaliditě I. stupně.
19. Komise konstatovala, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., oddíl B, položka 5b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a to omezení svoru pravé ruky, do pěsti chybí 2-3 cm, III. a IV. prst nelze plně flektovat, do pěsti chybí v metakarpofalangeálním kloubu 2-3 cm. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení je 20 %. Vzhledem k tomu, že se jedná o dominantní pravou ruku a žalobkyně pracuje v dělnických profesích se podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšila tato hodnota o 10 %, celkově činí míra poklesu pracovní schopnosti 30 %.
20. Závěrem komise uvedla, že ostatní komorbidity nebyly z funkčního hlediska závažné s významným dopadem na pracovní zařazení žalobkyně a dodala, že úraz pravého ramene způsobené pádem na rameno na dovolené se stal po datu napadeného rozhodnutí a z funkčního hlediska je dobře zhojený.
21. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudková komise jednala v řádném složení, že její posudek, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobkyně byla přítomna při jednání komise.
22. Lékařky Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom dospěly ke stejné kvalifikaci postižení žalobkyně jako posudková lékařka žalované v námitkovém řízení. Výsledným posouzením tedy bylo zjištěno, že žalobkyně dosahuje 30 % míry poklesu pracovní schopnosti, takže z této skutečnosti je patrné, že žalobkyně nesplnila podmínku invalidity ani I. stupně.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

23. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise a za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobkyně. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznesly ani žalovaná ani samotná žalobkyně poté, co byly seznámeny s posudkovým závěrem. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje s ustálenou judikaturou správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003 č. j. 2 Ads 9/2003-50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003 č. j. 5 Ads 22/2003-48 či ze dne 12. 3. 2009 č. j. 3 Ads 143/2008-92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).
24. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.
26. Pro úplnost soud směrem k žalobkyni poznamenává, že důvodem pro přiznání nároku na invalidní důchod, nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho neschopnosti k výkonu většiny zaměstnání pro špatný zdravotní stav. Přiznání dávky musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem, posuzovaným příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Dále by měla žalobkyně vzít v potaz fakt, že v souzené věci je možné vycházet, a to s poukazem na ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., toliko ze zdravotního stavu, jaký měla v době rozhodování žalované, tj. ke dni 15. 7. 2021. Ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., které je pro správní soudy závazné, totiž výslovně stanovuje, že při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu vychází správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 21. března 2023

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.